

ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Πτυχιακή Εργασία

Δημιουργία της Εικονικής Κοινωνικής
Επιχείρησης «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ»

Κωνσταντίνος Πολέμης

ΑΘΗΝΑ 2015

ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Πτυχιακή Εργασία

Δημιουργία της Εικονικής Κοινωνικής
Επιχείρησης «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ»

Κωνσταντίνος Πολέμης

Επιβλέπων Καθηγητής

Χρήστος Τσουραμάνης

ΑΘΗΝΑ 2015

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Μεσολογίου του Τ.Ε.Ι Δυτικής Ελλάδας δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

©Allrightsreserved

Πρόλογος

Η πτυχιακή αυτή εργασία αποτελεί την κορύφωση των σπουδών μου στο Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας στο Μεσολόγγι, στη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, στο τμήμα της Διοίκησης Επιχειρήσεων. Το θέμα της είναι η «Δημιουργία Εικονικής Κοινωνικής Επιχείρησης». Θα ήθελα να ευχαριστήσω, κατ' αρχάς, τον κύριο Τσουραμάνη για την άψογη συνεργασία που είχαμε και την πολύτιμη βοήθεια που μου παρείχε. Εν συνεχεία να ευχαριστήσω, την Μαρία, συμφοιτήτρια μου και συνάδελφο στην Τράπεζα όπου κάναμε την πρακτική, για τις συμβουλές της περί της συγγραφής αυτής της πτυχιακής και τέλος, την κοπέλα μου Έλενα που διάβασε τουλάχιστον πενήντα φορές την εργασία (έτσι μου είπε τουλάχιστον) μου επισήμανε μερικές ατέλειες και συνέβαλε στην τελική μορφή της.

Το θέμα της, όπως υποδηλώνει και ο τίτλος της, είναι παρουσίαση των βημάτων για τη δημιουργία μιας κοινωνικής επιχείρησης στα πλαίσια του ελληνικού νόμου, τα ενδεχόμενα προβλήματα, τα μειονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα και το πώς μια συλλογική προσπάθεια αποσκοπεί στο καλό του κοινωνικού συνόλου. Στο ξεκίνημα της εργασίας θα αποσαφηνίσουμε ορισμένες έννοιες ώστε να γίνει κατανοητό με τι ασχολούμαστε, στο δεύτερο κεφάλαιο θα δούμε το πώς συγκροτείτε η ιδρυτική ομάδα και τι οικονομική δραστηριότητα επιλέξαμε, στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται λόγος για τις διαδικασίες που απαιτούνται για την υλοποίηση της κοινωνικής επιχείρησης, όπως η νομική μορφή που θα έχει, οι φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις της και η κατάρτιση του επιχειρηματικού σχεδίου. Τέλος, στο τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο αναφέρονται οι ελληνικές και ευρωπαϊκές πηγές χρηματοδότησης.

Περιεχόμενα

Πρόλογος	ii
Κατάλογος Πινάκων	iv
Κεφάλαιο 1 ο: Ερμηνεία χρήσιμων εννοιών	1
Κεφάλαιο 2 ο : Ίδρυση Κοινωνικής Επιχείρησης	6
2.1 Σύσταση Ιδρυτικής Ομάδας	6
2.2 Επιλέγοντας οικονομική δραστηριότητα	8
Κεφάλαιο 3ο: Διαδικασίες Υλοποίησης της Κοινωνικής Επιχείρησης	13
3.1 Επιλογή της νομικής μορφής	13
3.2 Διαμόρφωση του Κοινωνικού Επιχειρηματικού Σχεδίου	17
3.3 Φορολογικά και Ασφαλιστικά Θέματα	21
Κεφάλαιο 4ο: Πηγές Χρηματοδότησης	25
4.1 Δημόσιες πηγές χρηματοδότησης.....	26
4.2 Ευρωπαϊκές πηγές χρηματοδότησης	29
Επίλογος	34
Βιβλιογραφία	35
Πηγές από Διαδίκτυο	35

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1. Κριτήριο Ορισμού Κοινωνικών Επιχειρήσεων του EMES	2
Πίνακας 2. Αδάμ Σοφία (2014) Οδηγός Δημιουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων.	4
Πίνακας 3. Αύξηση μεικτών ψυχολογικών διαταραχών	11
Πίνακας 4. Αδάμ Σοφία (2014) Οδηγός Δημιουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων.	15

Κεφάλαιο 1 ο: Ερμηνεία χρήσιμων εννοιών

Πριν ξεκινήσουμε ,θα ήταν χρήσιμο, να αποσαφηνίσουμε μερικές έννοιες σχετικά με τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις. Παρακάτω θα αναλυθεί με σαφή και κατανοητό τρόπο, τι είναι η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ),τι είναι Συνεταιρισμός και τι είναι Κοινωνική Οικονομία.

➤ Τι είναι Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση;

Η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ) , είναι ένας νέος φορέας της Κοινωνικής Οικονομίας που πρωτοεμφανίσθηκε στην Ελλάδα με το νόμο Ν.4019/2011. Επί της ουσίας είναι ένας αστικός συνεταιρισμός κοινωνικού σκοπού με περιορισμένη ευθύνη των μελών του και διαθέτει εκ του νόμου την εμπορική ιδιότητα. Η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση διοικείται ισότιμα από τα μέλη της και η λειτουργία της βασίζεται στην επιδίωξη συλλογικού οφέλους, ενώ το κέρδος προκύπτει από δράσεις που εξυπηρετούν αποκλειστικά το κοινωνικό συμφέρον.

Παρακάτω υπάρχει ένας πίνακας του ερευνητικού δικτύου EMES με εννέα κριτήρια για τον ορισμό της Κοινωνικής Επιχείρησης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ
Συνεχής οικονομική δραστηριότητα	Στόχος το όφελος στην κοινότητα/ομάδα
Υψηλός βαθμός αυτονομίας	Συλλογική διάσταση
Ανάληψη ρίσκου	Συμμετοχή στις αποφάσεις, η οποία δεν καθορίζεται από τη συνεισφορά κεφαλαίου
Αμειβόμενη εργασία	Πολυεταιρικότητα
	Περιορισμένη διανομή κερδών

Πίνακας 1. Κριτήριο Ορισμού Κοινωνικών Επιχειρήσεων του EMES

Πηγή: Defourny (2001)

➤ *Η νομοθεσία για τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις στην Ελλάδα.*

Η Ολομέλεια της Βουλής το 2011 (20 Σεπτεμβρίου) ψηφίζει το σχέδιο νόμου που αφορά στη νέα μορφή επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας, τις λεγόμενες Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.). Πιο συγκεκριμένα, θεσπίζεται η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.), ως φορέας της Κοινωνικής Οικονομίας, με τη μορφή αστικού συνεταιρισμού με κοινωνικό σκοπό και διαθέτει εκ του νόμου την εμπορική ιδιότητα. Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. μπορούν να είναι είτε φυσικά πρόσωπα είτε φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα. Τα

μέλη της συμμετέχουν σε αυτήν με μια ψήφο, ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που κατέχουν. Έτσι επιτυγχάνεται η ισότιμη διοίκηση από τα μέλη της και η λειτουργία της βασίζεται στην επιδίωξη συλλογικού οφέλους, ενώ το κέρδος της προκύπτει από δράσεις που εξυπηρετούν αποκλειστικά το κοινωνικό συμφέρον.

➤ Τι είναι η Κοινωνική Οικονομία ;

Όπως προαναφέρθηκε, μια Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση είναι φορέας της κοινωνικής οικονομίας. Ως Κοινωνική Οικονομία, λοιπόν, μπορεί να οριστεί το σύνολο των οικονομικών, παραγωγικών, επιχειρηματικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αναλαμβάνονται από νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, των οποίων ο καταστατικός σκοπός είναι η επιδίωξη του συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων.

Η κοινωνική οικονομία περιλαμβάνει όλες τις οικονομικές δραστηριότητες που διεξάγονται από συλλογικές πρωτοβουλίες και διέπονται από τις εξής αρχές:

- Δίνουν προτεραιότητα στην εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών τους, καθώς και της ευρύτερης κοινότητας, και όχι στο κέρδος.
- Έχουν αυτόνομη διοίκηση, δηλαδή αποφασίζουν αυτόνομα τον τρόπο λειτουργίας τους.
- Εφαρμόζουν δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων με βάση την αρχή «ένα μέλος – μία ψήφος» ανεξάρτητα από τη συνεισφορά κάθε μέλους στο κεφάλαιο.

- Κατά την διανομή των κερδών, προβάδισμα έχουν τα μέλη και οι εργαζόμενοι/ες έναντι του κεφαλαίου.

Πηγή: Pestoff (2004)

Πίνακας 2. Αδάμ Σοφία (2014) Οδηγός Δημιουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων.

➤ Τι είναι συνεταιρισμός;

Ο συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη και εθελοντική ένωση προσώπων τα οποία έχουν σκοπό να εξυπηρετήσουν τις οικονομικές, τις κοινωνικές και τις πολιτισμικές ανάγκες και επιδιώξεις τους μέσω μιας συμμετοχικής και δημοκρατικά ελεγχόμενης επιχείρησης.

Ένας συνεταιρισμός διέπεται από τις επτά ακόλουθες αρχές, όπως συμφωνήθηκαν από τη Διεθνή Συνεταιριστική Συμμαχία:

- **Εθελοντική και ανοικτή συμμετοχή:** Μπορούν να μετέχουν όλα τα πρόσωπα τα οποία είναι ικανά να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες τους και να αποδεχτούν τις ευθύνες της ιδιότητας του

μέλους, χωρίς φυλετικές , κοινωνικές, έμφυλες , πολιτικές και θρησκευτικές διακρίσεις.

- **Δημοκρατικός έλεγχος από τα μέλη:** Εφόσον οι συνεταιρισμοί είναι δημοκρατικές οργανώσεις , όλα τα μέλη τους συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση της στρατηγικής τους και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
- **Οικονομική συμμετοχή μελών:** Τα μέλη συμμετέχουν ισότιμα και ελέγχουν δημοκρατικά το κεφάλαιο του συνεταιρισμού. Κατανέμουν τα πλεονάσματα είτε για την ανάπτυξη του συνεταιρισμού , είτε για την υποστήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνονται από τα μέλη.
- **Αυτονομία και ανεξαρτησία:** Οι συνεταιρισμοί ελέγχονται μόνο από τα μέλη τους.
- **Εκπαίδευση , κατάρτιση και πληροφόρηση:** Οι συνεταιρισμοί παρέχουν εκπαίδευση και κατάρτιση στα μέλη τους. Επίσης, ενημερώνουν το ευρύ κοινό για τη φύση και τα οφέλη του συνεργατισμού.
- **Συνεργασία με άλλους συνεταιρισμούς.**
- **Ενδιαφέρον για κοινότητα:** Οι συνεταιρισμοί δραστηριοποιούνται με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη της κοινότητας όπου εδρεύουν.

Κεφάλαιο 2 ο : Ίδρυση Κοινωνικής Επιχείρησης

2.1 Σύσταση Ιδρυτικής Ομάδας

Ένας από τους βασικότερους συντελεστές παραγωγής σε μια κοινωνική επιχείρηση είναι το ανθρώπινο δυναμικό της. Ειδικότερα στον τομέα των κοινωνικών επιχειρήσεων, η σύσταση της ιδρυτικής ομάδας έχει κομβική σημασία γιατί δημιουργείται σε συνθήκες έλλειψης κεφαλαίου. Παρακάτω, σε αυτή την ενότητα, θα δούμε ορισμένα προαπαιτούμενα κριτήρια για τη συγκρότηση της ιδρυτικής ομάδας μιας κοινωνικής επιχείρησης.

Εφόσον η δημιουργία μιας κοινωνικής επιχείρησης προϋποθέτει την ύπαρξη τουλάχιστον πέντε μελών, είναι σημαντικό να υπάρχουν **κοινές αξίες και προσδοκίες**. Πολλές φορές, η κοινή ιδεολογία και η φιλία δεν επαρκούν για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις και οι ενδεχόμενες δυσκολίες που συνεπάγεται η λειτουργία μιας επιχείρησης. Έτσι κάθε μέλος πρέπει να συγκεκριμενοποιήσει τις αξίες του και να εκφράσει τις προσδοκίες του πριν την συνεργασία με τα υπόλοιπα μέλη προς αποφυγή τυχόν μελλοντικών προβλημάτων.

Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η **δέσμευση στο συνεταιριστικό πλαίσιο λειτουργίας**. Οι περισσότεροι από εμάς έχουμε συνηθίσει σε άλλες λογικές από αυτές που εκπροσωπεί ένας συνεταιρισμός. Είμαστε συνηθισμένοι και «μαθημένοι» σε ένα μοντέλο ανταγωνισμού στο χώρο εργασίας με στόχο μια ψηλότερη θέση και έναν

αυξημένο μισθό. Σε μια κοινωνική επιχείρηση αυτό παύει να ισχύει γιατί τα μέλη πρέπει να δρουν συλλογικά με μεγαλύτερη ευθύνη. Έτσι, η δέσμευση στο συνεταιριστικό πλαίσιο είναι πολύτιμη παρακαταθήκη για την άρτια και ομαλή συνεργασία των μελών.

Μια κοινωνική επιχείρηση απαιτεί σίγουρα ένα σύνολο **δεξιοτήτων, ικανοτήτων και γνώσεων** που να συσχετίζεται ανάλογα με τη συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα που αναπτύσσεται. Σχεδόν πάντα, τα ιδρυτικά μέλη έχουν αυτά τα προσόντα αλλά υποτιμούν την αναγκαιότητα άλλων καθηκόντων, όπως τα λογιστικά, την επιφανειακή οικονομική διαχείριση, την καθαριότητα και συντήρηση χώρων, εξοπλισμού κλπ. Για αυτό το λόγο, η ιδρυτική ομάδα πριν προχωρήσει στο επόμενο στάδιο, θα πρέπει να έχει σχεδιάσει ένα σύστημα κατανομής των καθηκόντων.

Όσον αφορά την **είσοδο νέων μελών**, πρέπει να έχουν τεθεί συγκεκριμένα κριτήρια και συγκεκριμένες διαδικασίες. Όποιο νέο μέλος

επιθυμεί να συμμετέχει στην κοινωνική επιχείρηση, πρέπει να συνεισφέρουν ένα κεφάλαιο ισάξιο ή μεγαλύτερο από το αρχικό μερίδιο και να πληρούν τις προϋποθέσεις που έχουν συμφωνήσει τα ιδρυτικά μέλη.

Η εμπλοκή άλλων εταίρων ή της τοπικής κοινότητας είναι χαρακτηριστικό μιας κοινωνικής επιχείρησης γιατί, όπως αναφέραμε παραπάνω, διακρίνεται από την πολυεταιρική της. Με αυτό τον τρόπο μια κοινωνική επιχείρηση επιτρέπει να εισακουστεί η γνώμη όσων εμπλέκονται στη λειτουργία της (προμηθευτές, χρηματοδότες, πελάτες) χωρίς όμως αυτό να σημαίνει απαραίτητως ότι θα την λάβει υπ' όψιν.

Τέλος, το σημαντικότερο ρόλο παίζει να μην εμπλέκονται στην κοινωνική επιχείρηση μέλη τα οποία δεν έχουν πραγματικό ενδιαφέρον και βούληση , μόνο και μόνο για να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος αριθμός μελών για την ίδρυση της επιχείρησης. Στην κοινωνική επιχείρηση, όλα τα μέλη αποφασίζουν από κοινού, δρουν συλλογικά και είναι αυτοί που ορίζουν το μέλλον της.

2.2 Επιλέγοντας οικονομική δραστηριότητα

Σκοπός της πτυχιακής αυτής, είναι η δημιουργία μιας Κοινωνικής Επιχείρησης . Ύστερα από αρκετή σκέψη, λαμβάνοντας υπ' όψιν όσα αναφέραμε στην προηγούμενη ενότητα, εγώ και η κοπέλα μου αποφασίσαμε να ιδρύσουμε μια Κοινωνική Επιχείρηση. Εγώ είμαι απόφοιτος του πρώην τμήματος της Διοίκησης Κοινωνικών και Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων και Οργανώσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου. Βέβαια, το Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου πλέον συγχωνεύτηκε με το Τ.Ε.Ι. Πατρών, μετά το περίφημο σχέδιο Αθηνά, και μετονομάστηκε σε Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας και το τμήμα μας

πλέον είναι Διοίκηση Επιχειρήσεων. Το πρώην τμήμα μας της Διοίκησης Κοινωνικών και Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων και Οργανώσεων ήταν το μοναδικό στην Ελλάδα με αυτή την κατεύθυνση και έτσι είχα την ευκαιρία να μάθω για το αντικείμενο της Κοινωνικής Οικονομίας, των Συνεταιρισμών και των Κοινωνικών Επιχειρήσεων. Έτσι, όντας γνώστης του αντικειμένου αυτού, μετά από το σεμινάριο « Δημιουργώντας μια Κοινωνική Επιχείρηση » του ιδρύματος Χάινριχ Μπελ Ελλάδας, που έτυχε να παρακολουθήσω με την κοπέλα μου και πρώην συμφοιτήτρια μου στο ίδιο τμήμα , μας κέντρισε το ενδιαφέρον η ίδρυση της δικιάς μας κοινωνικής επιχείρησης.

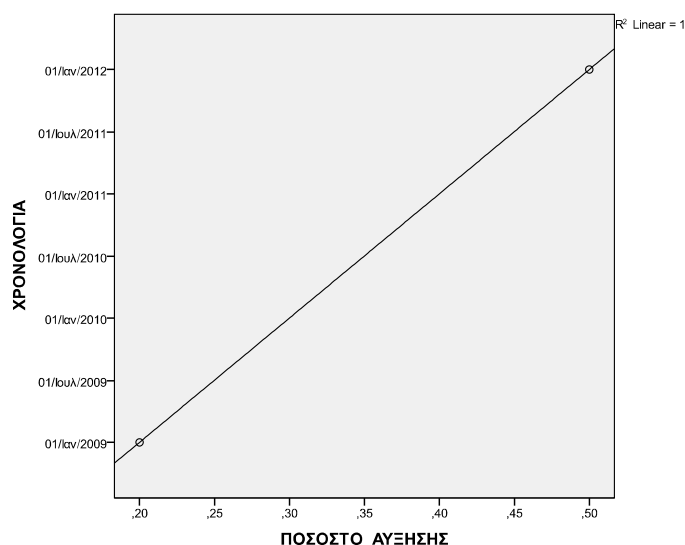
Κάποια από τα κίνητρα για την ίδρυση της κοινωνικής μας επιχείρησης ήταν:

- Όποιος ιδρύει κάποια κοινωνική επιχείρηση και έχει κάποιο επίδομα πρόνοιας συνεχίζει να το παίρνει ταυτόχρονα με την αμοιβή του.
- Οι κοινωνικές επιχειρήσεις εντάσσονται σε προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας του ΟΑΕΔ.
- Υπάρχει δυνατότητα υπογραφής συμβάσεων με τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.
- Εντάσσεται η λειτουργία τους σε συγχρηματοδοτούμενα ευρωπαϊκά προγράμματα.

Παρατηρώντας την κοινωνία μας που μαστίζεται τα τελευταία χρόνια από βαθιά και παρατεταμένη οικονομική κρίση διαπιστώσαμε ότι οι συνέπειες αυτής της κρίσης είναι κοινωνικές, οικονομικές και ψυχολογικές στο μεγαλύτερο μέρος το πληθυσμού. Η ανάγκη αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων και η ιδέα της ίδρυσης μιας δικής μας κοινωνικής επιχείρησης μας ώθησε στη δημιουργία ενός Κέντρου Ψυχολογικής Υποστήριξης. Η ιδέα περί ίδρυσης του Κέντρου Ψυχολογικής Υποστήριξης δεν ήταν τυχαία. Η κοπέλα μου και συνιδρύτρια έχει τρεις φίλους απόφοιτους του τμήματος Ψυχολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, οι οποίοι την τρέχουσα περίοδο είναι άνεργοι. Πήγαμε τους συναντήσαμε και τους παρουσιάσαμε την ιδέα μας και ήταν όλοι θετικοί και ενθουσιασμένοι. Αποφασίσαμε λοιπόν, να κινήσουμε τις όποιες διαδικασίες χρειάζονται και να προχωρήσουμε στην ίδρυση του Κέντρου Ψυχολογικής Υποστήριξης. Το κέντρο αυτό θα χαρακτηρίζεται από την **κοινωνική ωφέλεια** γιατί θα εξυπηρετεί κοινωνικές ανάγκες που συνήθως μένουν ακάλυπτες ή μερικώς καλυμμένες από ιδιωτικούς τομείς ή το κράτος και από την **κοινωνική δικαιοσύνη** επειδή θα προσφέρει αγαθά και υπηρεσίες σε πολύ χαμηλότερη τιμή, ώστε να είναι προσβάσιμη από κοινωνικά στρώματα με περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες.

Ενδεικτική είναι η έρευνα του Ινστιτούτου Ψυχικής Υγείας EGOIDEAL για τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ψυχική υγεία. Σε διάστημα τριών χρόνων, δηλαδή από το 2009 μέχρι το 2012, μειώθηκαν κατά 40% οι ψυχοθεραπευτικές θεραπείες, λόγω αδυναμίας των πολιτών να πληρώνουν τακτικά τις συνεδρίες. Επί της ουσίας, προτιμούν να τακτοποιήσουν κάποια άλλη ανάγκη και μετέπειτα να ασχοληθούν με την ψυχική τους υγεία. Στο ίδιο χρονικό διάστημα αυξήθηκαν από 20% το 2009 σε 50% το 2012 οι μεικτές (καταθλιπτικές και αγχώδεις) διαταραχές.

Πίνακας 3. Αύξηση μεικτών ψυχολογικών διαταραχών

Σε συνέχεια της έρευνας, σχετικά με τα παιδιά και τους εφήβους, αυξήθηκαν από το 2011 μέχρι το 2012 κατά 33% τα νέα περιστατικά. Επίσης, μεγάλη αύξηση της τάξεως του 65% έχει παρατηρηθεί στα περιστατικά με οικογενειακά προβλήματα, όπως μακροχρόνια ανεργία, αδυναμία εξυπηρέτησης σοβαρών δανειακών υποχρεώσεων κ.λπ. που έχουν άμεσες επιπτώσεις στα παιδιά.

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, ο σκοπός της κοινωνικής μας επιχείρησης θα είναι η ψυχολογική υποστήριξη σε άτομα που αδυνατούν οικονομικά να επισκεφθούν κάποιον ψυχολόγο (όπως άνεργοι, ΑΜΕΑ, φοιτητές, ηλικιωμένοι κ.λπ.). Επειδή η ψυχική υγεία χρήζει ύψιστης σημασίας , θα προσπαθήσουμε να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά αυτά τα κοινωνικά προβλήματα.

Κεφάλαιο 3ο: Διαδικασίες Υλοποίησης της Κοινωνικής Επιχείρησης

3.1 Επιλογή της νομικής μορφής

Η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (ΚΟΙΝΣΕΠ) είναι μία καινοτόμος νομική μορφή ιδιωτικής επιχείρησης που θεσμοθετήθηκε πρόσφατα στην Ελλάδα. Είναι μια μορφή αστικού συνεταιρισμού, όπου 5 ή περισσότεροι άνθρωποι ενώνουν τις δυνάμεις τους για να κάνουν μια κοινά διοικούμενη εταιρεία. Ο καθένας έχει μια ψήφο και έτσι ο κάθε συνεταίρος έχει λόγο στη διοίκηση της ΚΟΙΝΣΕΠ. Συνεταίρος σε μια ΚΟΙΝΣΕΠ μπορεί να είναι οποιοσδήποτε: άνεργος, επιχειρηματίας, φοιτητής, συνταξιούχος, εργαζόμενος, δημόσιος υπάλληλος κ.ο.κ.

Η σύσταση της Κοιν.Σ.Επ., η σχέση μεταξύ μελών της, η διοίκηση, η λειτουργία της, καθώς και η λύση της διέπονται από το ν. 1667/1986 (Α' 196), εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο νόμο 4019/2011. Σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία 4019/2011 είναι "νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και αποτελεί συνεταιρισμό κοινωνικής ωφέλειας με αντικείμενο την παραγωγή, προμήθεια ή παροχή αγαθών και υπηρεσιών γενικού συμφέροντος η οποία διαθέτει την εμπορική ιδιότητα".

Για τη σύσταση της Κοιν.Σ.Επ. τηρείται η διαδικασία ίδρυσης ενός αστικού συνεταιρισμού. Η Ελληνική πολιτεία επιτρέπει στους κοινωνικούς επιχειρηματίες να διανείμουν ένα ποσοστό των κερδών με χαμηλή φορολογική κλίμακα και στους ίδιους αλλά και στους εργαζομένους τους. Το υπόλοιπο ποσό επανεπενδύεται αφορολόγητο. Από τα κέρδη το 5% διατίθεται για το σχηματισμό αποθεματικού, έως

35% διανέμεται στους/ις εργαζόμενους/ες της επιχείρησης ως κίνητρο παραγωγικότητας σύμφωνα με το καταστατικό και το 60% τουλάχιστον, διατίθεται για δραστηριότητες της επιχείρησης και νέες θέσεις εργασίας.

Υπάρχουν τρεις τύποι κοινωνικών επιχειρήσεων:

- **Ένταξης**, που αφορούν στην ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή των ατόμων που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού.
- **Κοινωνικής φροντίδας**, που αφορούν στην παραγωγή και παροχή προϊόντων και υπηρεσιών σε συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού.
- **Συλλογικού σκοπού**, που αφορούν σε διάφορες δράσεις που προάγουν το τοπικό και συλλογικό συμφέρον.

Η Κοινωνική Επιχείρηση ώστε να αποκτήσει νομική μορφή και να αρχίσει να λειτουργεί κανονικά απαιτεί ορισμένα βήματα βάσει της νομοθεσίας. Παρακάτω , θα τα δούμε αναλυτικά.

Αρχικά, πρέπει να κάνουμε εγγραφή στο Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας. Το Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας είναι δημόσιο βιβλίο που τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή. Στο Μητρώο εγγράφονται υποχρεωτικά οι Κοιν.Σ.Επ. Το Μητρώο τηρείται στο Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Η πρόσβαση σε αυτό γίνεται ατελώς από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο.

Πριν, όμως, καταλήξουμε στο Τμήμα Κοινωνικού Μητρώου πρέπει να συντάξουμε καταστατικό και να υποβάλλουμε αίτημα εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας. Εδώ , με τη βοήθεια το ειδικού δικηγόρου μας συμπληρώσαμε την αίτηση εγγραφής, υπογράψαμε ξεχωριστά το κάθε ιδρυτικό μέλος υπεύθυνη δήλωση περί συμμετοχής ή μη σε άλλη Κοιν.Σ.Επ. και άλλη μία υπεύθυνη δήλωση περί τήρησης του κριτηρίου απασχόλησης ατόμων από ευάλωτες ομάδες πληθυσμού σε ποσοστό τουλάχιστον 40%.

Εφόσον υποβάλλουμε αυτά τα ζητούμενα έγγραφα , το Τμήμα Μητρώου τα ελέγχει και στην εγγραφή της Κοιν.Σ.Επ στο Μητρώο , εκδίδει Βεβαίωση Εγγραφής , η οποία ισχύει μόνο για έναρξη δραστηριότητας στο Δ.Ο.Υ. και προβαίνει σε σήμανση του καταστατικού και αποστολή του στην Κοιν.Σ.Επ.

Η νομική μορφή της ΚΟΙΝΣΕΠ είναι προτιμητέα διότι:

- Προβλέπει την ταυτόχρονη επίδιωξη κοινωνικού και οικονομικού σκοπού.
- Επιτρέπει τη δραστηριοποίηση σε πολλαπλές οικονομικές δραστηριότητες.
- Τονίζει τη συλλογική διάσταση χωρίς να προϋποθέτει ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό ιδρυτικών μελών, όπως στην περίπτωση των αγροτικών και των αστικών συνεταιρισμών.
- Επιτρέπει με σχετική ευκολία την αλλαγή της σύνθεσης των μελών.
- Διασφαλίζει ότι κάθε μέλος συμμετέχει με μία ψήφο.
- Δεν απαιτεί συγκεκριμένο κεφάλαιο, όπως συμβαίνει στις ΕΠΕ και στις ΑΕ.
- Επιτρέπει την περιορισμένη διανομή κερδών μόνο στους/στις εργαζομένους/ες, γεγονός που αποτελεί επιπλέον δικλείδα ασφαλείας για την προώθηση στις αρχές της κοινωνικής οικονομίας.

Πίνακας 4.Αδάμ Σοφία (2014)Οδηγός Δημιουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων.

Μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω, υποβάλλουμε στο Τμήμα Μητρώου , αίτηση καταχώρισης προσθέτων στοιχείων όπου καταχωρήσαμε την ακριβή διεύθυνση του Κέντρου Ψυχολογικής Υποστήριξης, τη Δ.Ο.Υ. στην οποία υπάγεται, των Αμπελοκήπων στην προκειμένη περίπτωση, Α.Φ.Μ. και Κ.Α.Δ. , το ετήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων και τη σύνθεση της Διοικούσας Επιτροπής. Επίσης υποβάλλουμε στη Δ.Ο.Υ. Αμπελοκήπων τη βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας και πρακτικό συγκρότησης σε σώμα της Διοικούσας Επιτροπής.

Το Τμήμα Μητρώου με τη σειρά του , ελέγχει τα υποβληθέντα στοιχεία και προβαίνει σε έγκριση του αιτήματος και έκδοση Βεβαίωσης Εγγραφής , η οποία έχει ισχύ έως την υποβολή του πρώτου Ετήσιου Προγράμματος Δραστηριοτήτων και Απολογισμού, οπότε αντικαθίσταται από το Πιστοποιητικό Μέλος του Μητρώου.

Εν κατακλείδι , η σύσταση της Κοινωνικής Επιχείρησης, ολοκληρώνεται μετά την υποβολή , το έλεγχο και την αποδοχή των σχετικών εγγράφων από τους αρμόδιους φορείς. Μετά την διεκπεραίωση των παραπάνω το μόνο που υπολείπεται είναι η ρύθμιση των φορολογικών και ασφαλιστικών θεμάτων, των οποίων τη διαδικασία, θα δούμε σε επόμενη υποενότητα.

3.2 Διαμόρφωση του Κοινωνικού Επιχειρηματικού Σχεδίου

Το επιχειρηματικό σχέδιο είναι απαραίτητο για κάθε είδους επιχείρηση γιατί:

- I. Μας επιτρέπει να προετοιμαστούμε κατάλληλα και να κάνουμε προβλέψεις αναφορικά με την πορεία της κοινωνικής μας επιχείρησης, η οποία συνεπάγεται την ανάληψη ρίσκου.
- II. Αποτελεί οδικό χάρτη, ώστε να γνωρίζουμε πως θα κινηθούμε με βάση τις τωρινές συνθήκες.
- III. Μπορούμε να το παρουσιάσουμε σε μελλοντικούς επενδυτές/χρηματοδότες. Η ποιότητα του ενισχύει την πιθανότητα να βρούμε εξωτερική χρηματοδότηση οποιασδήποτε μορφής.

Παρακάτω ακολουθεί το κοινωνικό επιχειρηματικό σχέδιο του Κέντρου Ψυχολογικής Υποστήριξης «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ» :

Ταυτότητα

Είμαστε μια ομάδα πέντε νέων. Όλοι μας είμαστε σε ένα οικονομικό αδιέξοδο τον τελευταίο χρόνο λόγω των δυσχερών συνθηκών που βιώνουμε. Έτσι, γνωρίζοντας για την κοινωνική οικονομία και τα

προνόμια της σε συνδυασμό με την όρεξή μας και θέληση για δουλεία, προχωρήσαμε στην ίδρυση μιας Κοινωνικής Επιχείρησης κατηγορίας Κοινωνικής Φροντίδας. Το Κέντρο Κοινωνικής Υποστήριξης «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ».

Αποστολή και στόχοι

Η οικονομική κρίση έχει φτάσει πλέον σε επίπεδα ανθρωπιστικής κρίσης. Σκοπός μας είναι η ψυχική εξυγίανση της κοινωνίας μας και η αντιμετώπιση προβλημάτων μέσω της συλλογικότητας και του συνεταιριστικού πλαισίου λειτουργίας.

Πληροφορίες για τα μέλη

Εγώ, ο Κωνσταντίνος και η κοπέλα μου η Έλενα είμαστε τυπικά οι ιδρυτές ως απόφοιτοι του τμήματος Διοίκησης Κοινωνικών και Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων και Οργανώσεων στη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας. Τα τρία υπόλοιπα μέλη είναι ο Κλέαρχος, ο Νίκος και ο Γιώργος είναι απόφοιτοι του τμήματος Ψυχολογίας της Παντείου και ο Κλέαρχος έχει και μεταπτυχιακό στην κλινική ψυχολογία από το Πανεπιστήμιο του Νότινχαμ. Οι τρεις ψυχολόγοι, εκτός από μέλη θα είναι και οι βασικοί εργαζόμενοι του Κέντρου Ψυχολογικής Υποστήριξης. Εκτός των ιδρυτικών μελών θα προσληφθεί ένα άτομο που θα αναλάβει την καθαριότητα του χώρου.

Πληροφορίες για την υπηρεσία μας.

Θα παρέχουμε , με τον καλύτερο δυνατό τρόπο:

- Υποστηρικτική Ψυχοθεραπεία ανηλίκων και ενηλίκων
- Συμβουλευτική Οικογένειας
- Λογοθεραπεία
- Αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς
- Αντιμετώπιση αγχώδης συμπεριφοράς

Η τιμή της κάθε συνεδρίας θα είναι 80% χαμηλότερη από το μέσο όρο του κόστους κάθε συνεδρίας σε άλλα ιδιωτικά Ψυχολογικά κέντρα. Ορίζεται στα δέκα (10) ευρώ / συνεδρία. Η τιμή θα διαμορφώνεται ειδικά αν π.χ. κάποιος κάνει αρκετές συνεδρίες. Φοιτητές, ανήλικοι και ΑΜΕΑ πληρώνουν μισή τιμή. Η διάρκεια της συνεδρίας είναι από 60 έως 90 λεπτά. Κάθε συνεδρία θα πραγματοποιείται κατόπιν ραντεβού στο τηλέφωνο 2101234567 ή μέσωe-mailστοallgg@gmail.com. Ώρες λειτουργίας καθημερινά από τις 09:00-21:00.

Λεπτομέρειες για τον τρόπο λειτουργίας

Ο δήμος Αμπελοκήπων θα μας παραχωρήσει ένα χώρο 210 τ.μ. στην Πανόρμου 27. Ο χώρος στέγαζε γραφεία του δήμου παλαιότερα , οπότε είναι ιδανικά διαμορφωμένος για τον τρόπο που θα τον χρησιμοποιήσουμε. Είναι προσβάσιμος μέσω ΜΜΜ (μετρό

ΠΑΝΟΡΜΟΥ και λεωφορείο 046). Θα προστεθεί μια μπάρα για πρόσβαση ΑΜΕΑ, την οποία μας την παρέχει ο Δήμος. Τα έξοδα του χώρου (ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, τηλέφωνο) θα αφορούν αποκλειστικά εμάς. Θα γίνει παραγγελία ειδικού τεχνικού εξοπλισμού , όπως Η/Υ, τηλέφωνα, ειδικά κρεβάτια, καναπέδες, γραφεία και μια τηλεόραση. Η αγορά τους θα πραγματοποιηθεί μέσω χρηματοδότησης από Ευρωπαϊκά προγράμματα στήριξης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας τις οποίες θα αναλύσουμε σε επόμενο κεφάλαιο.

Στρατηγικές προώθησης

Αφίσες σχετικά με το ποιοι είμαστε και τι κάνουμε που και πως θα τοιχοκολληθούν στις δημόσιες υπηρεσίες της γύρω περιοχής, στα σχολεία και στις σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Είμαστε σε προχωρημένο στάδιο όσον αφορά τη δημιουργία της δική μας ιστοσελίδας και σελίδας μας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, που σήμερα είναι ίσως ο καλύτερος τρόπος να διαφημισθεί και να προωθηθεί χωρίς κόστος. Επίσης, μετά την έναρξη λειτουργίας του Κέντρου Ψυχολογικής Υποστήριξης «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ» θα καταχωρηθούν τα στοιχεία του στον χρυσό οδηγό και σε όλους τους τηλεφωνικούς καταλόγους ηλεκτρονικούς και μη.

3.3 Φορολογικά και Ασφαλιστικά Θέματα

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας που κάναμε στο Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας, ο δικηγόρος μας, μας ενημέρωσε ότι αποδέχτηκαν και εγκρίναν το αίτημά μας και ότι μπορούμε να προχωρήσουμε πλέον. Αφού τα παραπάνω ολοκληρώθηκαν επιτυχώς, το μόνο που μένει να δούμε είναι τα ασφαλιστικά και φορολογικά θέματα που προκύπτουν.

Παρακάτω θα δούμε τις βασικές υποχρεώσεις στην Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης (Κοιν.Σ.Επ.) ως προς την έναρξη δραστηριότητας στην εφορία, τις υποχρεώσεις τήρησης βιβλίων και στοιχείων και τις φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις ως προς τα μέλη και τους/τις εργαζόμενους/ες.

Για την έναρξη δραστηριότητας του Κέντρου Ψυχολογικής Υποστήριξης «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ» καταθέσαμε στην εφορία:

- ✓ Επικυρωμένο αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας όλων των μελών.
- ✓ Φυσική παρουσία προέδρου ΚΟΙΝΣΕΠ.
- ✓ Καταστατικό με κατάλληλη σήμανση από το Μητρώο.

- ✓ Υπεύθυνη δήλωση του παραχωρητή του χώρου κατατεθειμένη στη ΔΟΥ του.
- ✓ Εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας σύμφωνα με την οποία αναστέλλεται η υποχρέωση ασφάλισης των μελών της ΚΟΙΝΣΕΠ.
- ✓ Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.
- ✓ Χαρτί αυτοψίας (έλεγχος από ΔΟΥ όπου απαιτείται).
- ✓ Δήλωση έναρξης εργασιών μη φυσικού προσώπου και δήλωση σχέσεων φορολογούμενου.

Όσον αφορά την τήρηση βιβλίων και στοιχείων, το Κέντρο Ψυχολογικής Υποστήριξης «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ» έχοντας νομική μορφή ΚΟΙΝΣΕΠ, εντάσσεται σε κατηγορία βιβλίων ανάλογα με το ύψος των ακαθάριστων εσόδων, δηλαδή τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας (μέχρι ποσού 1.500.000 ευρώ) ή Γ' κατηγορίας (άνω των 1.500.000 ευρώ). Συνεπώς, στη δική μας περίπτωση, τηρούνται βιβλία Β' κατηγορίας. Για την πρώτη θεώρηση των βιβλίων απαιτούνται:

- ✓ Έντυπο Β1/TAXIS.
- ✓ Δελτίο αστυνομικής ταυτότητας του Προέδρου ΚΟΙΝΣΕΠ.
- ✓ Βεβαίωση περί ύπαρξης ή μη χρεών από φόρους, τέλη ή εισφορές, εφόσον αυτά προέρχονται από την άσκηση ατομικής επιχείρησης του μέλους και όχι από συμμετοχή του σε άλλο νομικό πρόσωπο.

- ✓ Βεβαίωση από τα αρμόδια τμήματα ΦΠΑ και Εισοδήματος ότι έχουν υποβληθεί κανονικά οι δηλώσεις απόδοσης οποιασδήποτε επιχείρησης.
- ✓ Βεβαίωση από ΙΚΑ ότι δεν έχουν απογραφεί και δεν απασχολούν προσωπικό.
- ✓ Εγκύκλιος απαλλαγής από τον Οργανισμό Απασχόλησης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ).

Σχετικά με το θέμα των φορολογικών υποχρεώσεων, όταν πρωτοψηφίστηκε το σχέδιο νόμου από την Ολομέλεια της Βουλής το 2011 για τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις στην Ελλάδα είχαν δοθεί φορολογικές απαλλαγές σύμφωνα με το νόμο Ν.4019/2011. Ωστόσο, με την παράγραφο 2 του άρθρου 10 του Ν.4110/2013 *καταργείται η απαλλαγή των ΚΟΙΝΣΕΠ από τη φορολογία επί του ποσοστού των κερδών*. Έτσι λοιπόν, με βάση το νέο νόμο, οι ΚΟΙΝΣΕΠ φορολογούνται για τα συνολικά τους κέρδη χωρίς καμία απαλλαγή και περαιτέρω, κατά τη διανομή των κερδών στους/στις εργαζόμενους/ες, γίνεται παρακράτηση φόρου, όπως ισχύει και για τα λοιπά νομικά πρόσωπα. Τα κέρδη που διανέμονται στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης στους/στις εργαζόμενους/ες των ΚΟΙΝΣΕΠ προστίθενται στο μισθό τους και φορολογούνται στο σύνολο τους σύμφωνα με τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή για τα εισοδήματα φυσικών προσώπων.

Τέλος, αναφορικά με τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις μελών και εργαζομένων, η Εγκύκλιος 49/2012 ορίζει ότι: *«τα μέλη-εταίροι της ΚΟΙΝΣΕΠ με μόνη την ιδιότητα του μέλους, απαλλάσσονται από κάθε ασφαλιστική υποχρέωση, ενώ για τα μέλη εταιρους που είναι και εργαζόμενοι προβλέπεται ασφαλιστικό καθεστώς εξαρτημένης εργασίας».*

Άρα, αυτό σημαίνει, ότι εμείς οι πέντε που απαρτίζουμε το Κέντρο Ψυχολογικής Υποστήριξης «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ» και θα εργαζόμαστε για αυτό, είμαστε μέλη-εταίροι και δεν έχουμε κάποια ασφαλιστική υποχρέωση. Αν στο μέλλον όμως, γίνει κάποια πρόσληψη εργαζομένου/ης, η «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ» ως ΚΟΙΝΣΕΠ έχει την υποχρέωση να τον/την ασφαλίσει.

Κεφάλαιο 4ο: Πηγές Χρηματοδότησης

Ως νέοι και άπειροι επιχειρηματίες λοιπόν, απευθυνθήκαμε στον λογιστή μας τον κύριο Λεωνίδα σχετικά με το αν υπάρχουν προγράμματα χρηματοδότησης των κοινωνικών επιχειρήσεων μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε κάποια εγχώρια πηγή χρηματοδότησης. Εκείνος επικρότησε το έργο μας και προθυμοποιήθηκε να μας βοηθήσει αφιλοκερδώς. Η αλήθεια είναι όμως, ότι δεν ήξερε πολλά επί του θέματος αλλά μας είπε να απευθυνθούμε στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, στην Ειδική Υπηρεσία Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Οικονομίας και στην Ελληνική Εταιρία Διοικήσεως Επιχειρήσεων, η

οποία αποτελεί εφεξής τον Κεντρικό Μηχανισμό Υποστήριξης για τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις.

Κατόπιν επαφής με τους παραπάνω φορείς καταλάβαμε ότι το τοπίο των χρηματοδοτήσεων στην κοινωνική οικονομία βρίσκεται σε φάση αλλαγής. Λόγω οικονομικής κρίσης, γραφειοκρατίας και δυσλειτουργίας του δημοσίου τομέα η αναζήτηση πηγών χρηματοδότησης από εκεί έχουν μειωθεί και έτσι, δίνεται περισσότερο βάρος σε ιδιωτικές πηγές. Από τη μεριά των Συνεταιριστικών Τραπεζών, γίνεται προσπάθεια να αντιμετωπιστεί η χρηματοπιστωτική κρίση αλλά είναι η πρώτη φορά που στρέφονται προς την υποστήριξη των κοινωνικών επιχειρήσεων, μιας και η Ελλάδα δεν έχει μεγάλη παράδοση σε αυτές όπως άλλες χώρες της Δυτικής Ευρώπης.

Στη συνέχεια θα δούμε τις διαθέσιμες δημόσιες και Ευρωπαϊκές πηγές χρηματοδότησης και ενίσχυσης.

4.1 Δημόσιες πηγές χρηματοδότησης

Το Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης για την Ανάπτυξη του Τομέα της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας προβλέπει:

- Πρακτική άσκηση μέχρι δύο μελών ΚΟΙΝΣΕΠ σε κοινωνική επιχείρηση του εξωτερικού με κάλυψη οδοιπορικών και εξόδων διαμονής από το Πρόγραμμα ERASMUS-entrepreneurs και επιπλέον καταβολή υποτροφίας 3.000€ για πρακτική άσκηση 3 μηνών ανά μέλος-επιχειρηματία.

- Ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας των νεοσύστατων ή των υπό ίδρυση ΚΟΙΝΣΕΠ μέσω της χρηματοδότησης για αγορά εταιρικών μεριδίων από τα ενδιαφερόμενα μέλη.
 - ✓ 5.000€ για δικαιούχο ΑΜΕΑ.
 - ✓ 4.000€ για δικαιούχο από ευάλωτες ομάδες¹.
 - ✓ 3.000€ για δικαιούχο από ειδικές ομάδες πληθυσμού².
- Επιχορήγηση νεοπροσλαμβανόμενων σε ΚΟΙΝΣΕΠ οι οποίες έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας και έχουν κλείσει την πρώτη του διαχειριστική χρήση ή έχουν ήδη υποβάλει το πρώτο Ετήσιο Πρόγραμμα Δραστηριοτήτων και Απολογισμού. Το ύψος της επιχορήγησης είναι ίδιο με το παραπάνω. 5.000€ για δικαιούχο ΑΜΕΑ, 4.000€ για δικαιούχο από ευάλωτες ομάδες και 3.000€ για δικαιούχο από ειδικές ομάδες πληθυσμού.
- Το Στρατηγικό Σχέδιο όσο και ο Ν.4019/2011 αναφέρονται στο Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας, το οποίο αναμένεται να συσταθεί με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας με στόχο τη χρηματοδότηση των ΚΟΙΝΣΕΠ.

¹ Εξαρτημένα ή απεξαρτημένα από ουσίες άτομα, οροθετικοί, φυλακισμένοι/αποφυλακισμένοι, ανήλικοι παραβάτες.

² Άνεργοι/ες, άνεργοι/ες άνω των 50 ετών, μακροχρόνια άνεργοι, μέλη πολυτέκνων οικογενειών, γυναίκες θύματα κακοποίησης, αναλφάβητοι, κάτοικοι απομακρυσμένων ορεινών και νησιωτικών περιοχών, μετανάστες, πρόσφυγες.

Εκτός από την απευθείας χρηματοδότηση από το δημόσιο τομέα, μπορούν να υπογραφούν και δημόσιες συμβάσεις κοινωνικής αναφοράς. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν ήδη εκδοθεί οδηγίες για την συμπερίληψη κοινωνικών κριτηρίων στην ανάθεση δημοσίων συμβάσεων. Στην Ελλάδα συγκεκριμένα, το άρθρο 12 του Ν. 4019/2011 αναφέρει «οι ΚΟΙΝΣΕΠ ως συμβαλλόμενοι μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με αντισυμβαλλόμενους το Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και τους ΟΤΑ³ πρώτου και δευτέρου βαθμού, για την υλοποίηση δράσεων που αναφέρονται στους καταστατικούς σκοπούς των αντισυμβαλλομένων». Εντούτοις, μέχρι και σήμερα δεν έχει καταρτιστεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για τις Δημόσιες Συμβάσεις Κοινωνικής Αναφοράς αλλά έχουν αναπτυχθεί κοινωνικές επιχειρήσεις με τη στήριξη της τοπικής αυτοδιοίκησης. Όπως συνέβη και στη δική μας περίπτωση για το Κέντρο Ψυχολογικής Υποστήριξης «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ» υπογράψαμε 5ετή, με την προϋπόθεση ανανέωσης, σύμβαση για την παραχώρηση χώρου από τον Δήμο Αμπελοκήπων.

³ Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

4.2 Ευρωπαϊκές πηγές χρηματοδότησης

Σε σχέση με τις δημόσιες πηγές χρηματοδότησης στην Ελλάδα, οι Ευρωπαϊκές είναι σαφώς περισσότερες και πιο ολοκληρωμένες, μιας και ο θεσμός των κοινωνικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα θεσμοθετήθηκε τα τελευταία χρόνια. Παρακάτω, θα δούμε ορισμένες από αυτές και ποια πηγή χρηματοδότησης ήταν η καλύτερη επιλογή για την «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ».

Πρόγραμμα για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία (European Employment and Social Innovation – EaSI)

Το Πρόγραμμα EaSI θα υποστηρίξει τα κράτη-μέλη προκειμένου να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν μεταρρυθμίσεις στον τομέα της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής σε επίπεδο ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό. Στο πλαίσιο των παρεμβάσεων εντάσσεται η στήριξη των κοινωνικών επιχειρήσεων για την απασχόληση νέων και η ευκολότερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση και μικροδάνεια (<25.000€) για την ανάπτυξη, την εδραίωση και την επέκταση των δραστηριοτήτων τους.

Επιταχυντής Κοινωνικού Αντίκτυπου (SocialImpactAccelerator)

Εδώ υπάρχει συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα σε πανευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο να δημιουργηθεί μια χρηματοδοτική αγορά για την κοινωνική επιχειρηματικότητα και να υποστηριχθεί η χρηματοδότηση ίδιων κεφαλαίων των κοινωνικών επιχειρήσεων. Στην ουσία, δημιουργείται ένα Ταμείο Ταμείων που θα χρηματοδοτήσει κοινωνικές επιχειρήσεις.

Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Μικροχρηματοδοτήσεων Progress

Μέσα από αυτόν τον μηχανισμό χρηματοδοτούνται επιλεγμένοι ενδιαμέσοι φορείς ώστε να αυξήσουν με τη σειρά τους τη δυνατότητα παροχής μικροχρηματοδοτήσεων και εγγυήσεων σε κοινωνικές επιχειρήσεις. Οι μικροχρηματοδοτήσεις είναι μικροδάνεια που δίνονται σε άτομα που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην αγορά εργασίας, προκειμένου να δημιουργήσουν τη δική τους μικρή κοινωνική επιχείρηση.

Πρωτοβουλία Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για πολύ μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (JointEuropeanResourcesforMicrotoMediumEnterprises – JEREMIE)

Η πρωτοβουλία JEREMIE στοχεύει να βελτιώσει την πρόσβαση των μικρομεσαίων και κοινωνικών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση, και ειδικότερα σε πολύ μικρά δάνεια, σε επιχειρηματικά κεφάλαια και σε άλλες μορφές καινοτόμου χρηματοδότησης.

Για την Ελλάδα, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας, παρέχονται δάνεια με μειωμένο επιτόκιο μέσω της Eurobankσε μικρές και κοινωνικές επιχειρήσεις οι οποίες απασχολούν μέχρι 50 άτομα προσωπικό και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 10. Εκατ. Ευρώ. Ο επιχειρηματίας που θα χρηματοδοτηθεί μέσω του JEREMIE θα καταβάλει επιτόκιο μόνο για το 50% του δανείου.

Πρωτοβουλία Joint Action to Support Microfinance Institutions (JASMINE)

Η Πρωτοβουλία JASMINE παρέχει τεχνική βοήθεια σε μη χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ώστε να μπορέσουν σε δεύτερο χρόνο να παρέχουν μικροπιστώσεις σε ενδιαφερόμενους. Στην Ελλάδα ο φορέας που έχει επιλεγεί για τη δημιουργία μη τραπεζικού φορέα μικροχρηματοδότησης είναι το Κέντρο Επιχειρηματικής και Πολιτιστικής Ανάπτυξης (ΚΕΠΑ).

Συνεταιριστικές Τράπεζες

Στην Ευρώπη, έχουν αναπτυχθεί εναλλακτικά πιστωτικά ιδρύματα τα οποία χρηματοδοτούν όχι μόνο με βάση χρηματοοικονομικά κριτήρια,

αλλά και με όρους προώθησης του συλλογικού συμφέροντος. Αυτά τα ιδρύματα είναι οι Συνεταιριστικές Τράπεζες οι οποίες παρέχουν χορηγήσεις κυρίως στα μέλη τους, τα οποία μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα δεν υπάρχει αντίστοιχος φορέας στην Ελλάδα.

Επιχειρηματική Φιλανθρωπία (venturephilanthropy)

Στα πλαίσια της επιχειρηματικής φιλανθρωπίας μπορούμε να διακρίνουμε πρακτικές που εξετάζουν μόνο το κοινωνικό αντίκτυπο ενός εγχειρήματος και αυτές που προσδοκούν και μια απόδοση από την επένδυσή τους. Οι τρόποι με τους οποίους ασκείται είναι:

- Μη επιστρεπτέα επιχορήγηση
- Δάνειο
- Ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια (αγοράζοντας συνήθως μερίδα)
- Εγγυοδοσία

Η επιχειρηματική φιλανθρωπία εκτός από χρηματική υποστήριξη μπορεί να παρέχει συμβουλές και εποπτεία για την ανάπτυξη της κοινωνικής επιχείρησης. Σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης Επιχειρηματικής Φιλανθρωπίας (2011), δεν έχουν διοχετευτεί κεφάλαια ούτε υπάρχουν μέλη σε ελληνικές κοινωνικές επιχειρήσεις.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν όλες τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης, εγχώριους και ευρωπαϊκούς, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι εν έτι 2015 στην Ελλάδα δεν υπάρχουν αξιόπιστες πηγές ώστε να συνεισφέρουν πραγματικά στην ίδρυση, υλοποίηση και λειτουργία μιας κοινωνικής επιχείρησης. Όπως προαναφέραμε, λόγω ύφεσης της οικονομίας τα τελευταία χρόνια, ατελείωτης γραφειοκρατίας και υπολειτουργίας του δημοσίου τομέα είναι πολύ δύσκολο ως ανέφικτο να στηριχθεί μια κοινωνική επιχείρηση από το ελληνικό κράτος. Στη δική μας περίπτωση μας στήριξε ο δήμος Αμπελοκήπων όπου υπαγόμαστε, αναγνώρισε το κοινωνικό μας σκοπό και από την πρώτη στιγμή που του παρουσιάσαμε το επιχειρηματικό μας σχέδιο, όχι μόνο το ενέκρινε αλλά μας παραχώρησε ιδιωτικό του χώρο ώστε να αρχίσει η «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ» να λειτουργεί. Από την άλλη πλευρά, εξακολουθούσαμε να αναζητούμε ευρωπαϊκές πηγές χρηματοδότησης για να πετύχουμε το στόχο μας. Παρακολουθήσαμε και μάθαμε τα πάντα σχετικά με την Πρωτοβουλία JEREMIE. Μέσα από αυτό το πρόγραμμα, αφού παρουσιάσαμε το σχέδιο μας και την ιδέα μας στους αρμόδιους φορείς στήριξαν την ίδρυση του Κέντρου Ψυχολογικής Υποστήριξης με την παροχή ενός δανείου ύψους 15.000€ μέσω της Eurobank. Μόνο το 50% του δανείου θα έχει κυμαινόμενο επιτόκιο 7-9%. Ως εγγυητής μπήκε ο δήμος μας και η αποπληρωμή του θα ξεκινήσει 2 χρόνια μετά την καταβολή του. Όλα πλέον είναι ιδανικά ρυθμισμένα και σύντομα το Κέντρο Ψυχολογικής Υποστήριξης «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ» θα λειτουργεί κανονικά.

Επίλογος

Φτάνοντας στο τέλος της εργασίας και συνοψίζοντας όλα τα παραπάνω, το να ασχοληθεί κάποιος με τη δημιουργία μιας κοινωνικής επιχείρησης, εκτός από τα οικονομικά οφέλη που έχει σε σχέση με μια απλή επιχείρηση, αποσκοπεί στο συμφέρον του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου. Βάζει σε δεύτερη μοίρα δηλαδή το κέρδος και επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων που ολοένα και αυξάνονται, ειδικά στην σημερινή Ελλάδα της κρίσης και των προβλημάτων. Αν και στην Ελλάδα ο όρος Κοινωνική Επιχείρηση δεν είναι τόσο «διαδεδομένος» και δεν προωθείται τόσο, όσο στις υπόλοιπες χώρες της Δύσης, παρόλα αυτά, όποια άτομα έχουν πραγματική διάθεση, θέληση και ενδιαφέρον μπορούν να το κάνουν. Γιατί στους δύσκολους καιρούς και γρήγορους ρυθμούς που ζούμε, όπου οι λέξεις όπως «λεφτά», «ευρώ», «κέρδος» κυριαρχούν, αν δράσουμε συλλογικά προς όφελος όλων, αυτό θα ωθήσει όλο και περισσότερους να κάνουν το ίδιο και έτσι το κέρδος δεν θα είναι μόνο χρήματα αλλά μια καλύτερη κοινωνία με ότι αυτό συνεπάγεται.

Βιβλιογραφία

Αδάμ, Σ.(2014)Οδηγός Δημιουργίας Κοινωνικών Επιχειρήσεων.-1^η έκδοση-Θεσσαλονίκη:Ίδρυμα Χάινριχ Μπελ Ελλάδας.

Brooks, A.(2010)Κοινωνική Επιχειρηματικότητα.-επιμέλεια Ιωσήφ Χασσίδ, Ειρήνη Φαφαλιού – μετάφραση Ανδρέας Σοκοδήμος, Ειρήνη Φαφαλιού-1^η έκδοση-Αθήνα:Έλλην.

Πηγές από Διαδίκτυο

Περί ίδρυσης Κοιν.Σ.Επ. :

<http://www.akmon.edu.gr/enimerosi/xrisima/koinoniki-oikonomia/45-idrisi-koinsep>

<http://www.startupgreece.gov.gr/el>

<http://koinsep.org/>

http://www.career.aua.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=60&Itemid=166

Ηλεκτρονικό Περιοδικό:

<http://www.epidotisimag.gr/>

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.
All rights reserved.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

Πολέμης Κωνσταντίνος, 2015